

1768,9.
No. 67.

SPECIMEN
CONTINENS
CAPVT IVRIS CONTROVERSVM
AD
I V L I A N V M
IN CAP. XXVIII. D. DE VVLGAR. ET
PVPILLAR. SVBSTITVT

Q V O D
ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA
P R A E S I D E

D. CHRISTIANO HENR. BREVNING
PROFESSOR. IVR. NAT. ET GENT. PVBLIC. ORDIN.
ET SOCIETAT. LITER. DVISVVRG.
S O C I O

IN AVDITORIO PETRINO
DIE XXIII. IAN. ANNO CIDIICCLXVIII.

PVBLICE DEFENDET
IMANVEL EHRENFRIED FRANCKE
BISCHOFSWERD. MISNIC.

L I P S I A E
EX OFFICINA LANGENHEMIA.

SPECIMEN
CONTINENS
CAPUT IVRIS CONTROVERSIVM

I V L I A N V M
IN CAR. XXVII. D. DE VERGAR. ET
PUBLIAR. SUBSTITVT

ILLVSTRIS ICTORVM ORBINIS CATALIA
P R A E S I D E N S
D. CHRISTIANO HENR. BRVNING
PROFESSOR IVR. NAT. ET GENT. SVBIL. ORDIN.
ET SOCIETAT. LITTE. DVLLER. SOCIO

IN AVDITORIO PETRINO
DIE XXIII. IAN. ANNO CIVISSECVLII.
PUBLICE DEFENSIT
IMANVEL EHRENRICH FRANKKE
MAGISTRO IURIS

LEP S I A E
EX OFFICINA CAVALERHARTI

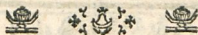

A D
IULIANVM
IN CAP. XXVIII. D. DE VVLGAR. ET
PVPILLAR. SVBSTITVT.

§. I.

Captiui, qui saepius apud veteres Gentes, non ex gentium iure iudicabantur, sed ex moribus ciuitarum, ex quibus *serui* efficiebantur, Romanis occasionem dederunt, vt in iure varia de iis et statuerent et disputarent. Erat hoc eo magis necessarium, quo saepius contingebat continuis illis Romanorum bellis, vt ciues ab hostibus caperentur, sicque maximam capitis deminutionem paterentur. Sicuti vero facile eueniebat, vt, qui captiuitate seruus factus, vel libertate recuperata Romam rediret, vel in

seruitute detentus moreretur; ita et *postliminii ius*, et *Cornelia lex* prospiciebant. *Postliminii ius* haud tangere placet, de *L. Cornelia* tantum, quantum ad intelligendum *Iulianum* necessè videbitur.

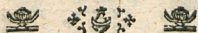
§. II.

Aetatem Latoremque huius legis ignorari forsitan verius dicitur. Equidem multi sunt, inter quos HEINNECIVS in *Histor. iur. L. 1. §. LXXXVII.* * qui arbitrantur, hanc nostram Legem *Corneliam de captiuis* nullam aliam esse, quam caput Legis *Corneliae de falsis*, quae et *testamentaria* vocatur, sicque origines *C. Sullae* debere. Sed quas probationes adducunt, inter quas primaria haec est, quod *testamentaria* quoque diceretur, ego quidem tantas non arbitrarer, vt huic opinioni subscriberem. Nam de testamentis falsis suppositisque ea lege actum fuisse possem concedere; sed quid falsum testamentum ad captiuorum ciuium Romanorum beneficia? Verior ergo est *Anton. AVGVSTINI de LL.* opinio, qui peculiarem legem fuisse arbitratur, cui quoque sententiae adstipulatur BACHIVS in *Histor. iur. p. 175*, qui recte longe antiquiorem censet temporibus Sullae et ad tempora Punicorum bellorum refert. At quo anno, quo latore? Silent antiqua temporum monumenta.

§. III.

Mitto *L. Corneliam*, quippe nobis satis erit scire, hac lege introductam fuisse fictionem, qua apud hostes in captiuitate seu seruitute demortuus ciuis fingebatur mortuus ante captiuitatem, cum adhuc in ciuitate esset, vt eius testamentum seruaretur. Potius pauca magis per paraphrasin dicamus ad *IULIANVM in cit. cap. XXVIII, π. de Vulg. et Pap. Subst.*

§. III.

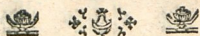

§. IV.

Ait IULIANVS: *Lex Cornelia, quae testamenta eorum, qui in hostium potestate decesserunt, confirmat, non solum ad hereditatem ipsorum, qui testamenta fecerunt, pertinet: Sed ad omnes hereditates, quae ad quemque ex eorum testamento pertinere potuissent, si in hostium potestatem non peruenerunt.* Regulam haec continent verba, quae facilia in se, et exhibet effectum fictionis; confirmat scilicet testamenta, quae capitis diminutione testatoris irrita facta fuerant. Iam pergit ad applicationem: *Quapropter, cum pater in hostium potestate decessit, filio impubere relicto in ciuitate; et is intra tempus pubertatis decesserit: hereditas ad substitutum pertinet, perinde ac si pater in hostium potestatem non peruenerit.* Nec haec quicquam difficultatis habent. Substitutio pupillaris in testamento patris facta confirmabatur Lege Cornelia, seu Lex Cornelia poterat quoque applicari ad Substitutionem pupillarem, sed hac specie, si pater in captiuitate mortuus, filius vero in ciuitate. Nec hoc mirum, quippe substitutio pupillaris pars est testamenti patris.

§. V.

Iam vero adiiicit exceptiones, quod verbum *Sed* indicat. Sic enim pergit IULIANVS; *Sed si pater in ciuitate decessit, filius impubes apud hostes: si quidem mortuo patre filius in hostium potestatem peruenerit: NON COMMODO dicitur, hereditatem eius ex ea lege an substitutos pertinere?* Ita Florentiae scriptum. Signum interrogationis exhibent quidam libri editi. Haud quidem bene, nec opus hoc signo. Variant lectiones MStorum et librorum editorum. *Editio Glossata, quae prodiit Venetiis Anno MCCCCLXXVII. et Glossata, quae Lugduni per Hugonem a Porta Anno MDXXXII typis exscripta; nec non HA-*

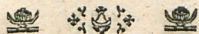
LOANDRINA in qua est *L. XXVI.* exhibent NON INCOMMODE quam lectionem probat *Iul. PACIVS* in *Not. Marg. ad h. l.* idque autoritate *L. 10. §. 1. π. de Capt. et postlim. reuers.* At quidem ego apud Papinianum non inuenio, quo possim hanc defendere lectionem, quod dein videbimus.

§. VI.

Ant. FABER Coniecturar. L. III. Cap. IX., qui hanc legem coniunctam cum *Papiniana* sc. *L. 10. §. 1. π. de Capt.* explicare suscepit, Florentinam reprobatur lectionem ob consequentia verba: *Si vero.* Sed haec verba, quae disiunctionem continent, non ad decisionem ipsam, sed ad facti speciem sese referunt. Possunt enim diuersae esse species, quae tamen in decisione conueniunt. Consentit cum *Fabro BACHOVIVS ad Treutlerum Vol. II. Disp. XI. th. 2. lit. g* vulgatae lectionem Florentinae anteponit.

§. VII.

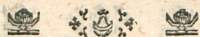
Probo itaque Florentinam lectionem, et recte deque stricto iure, quod indicant verba *IULIANI* Sabiniani, quae Schola antiquis strictisque legum antiquarum rationibus insistebat, non commode dici poterat, hereditatem filii mortuo patre capti ad substitutos ex ea lege pertinere. Nec dissentit *PAPINIANVS* in *L. 10. §. 1. π. de capt. et postlim.* *Si mortuus patre capiatur impubes institutus vel exheredatus, in promptu est dicere, legem Corneliam de tabulis secundis nihil locutam, eius duntaxat personam demonstrasse, qui testamenti factionem habuisset.* Duplex quasi testamentum seu duplices hereditates sunt, cum pater impuberi suo filio instituto postea pupillariter substituit. Ex primis tabulis heres est impubes, hic captus ab hostibus, moritur in captiuitate: secundae ergo tabulae sunt quae sunt in substitutione. In
hac

hac ergo legi Corneliae locus esse non poterat, quippe fingi non poterat, statim mortuum antequam captus, ut testamentum seruarent. Ante enim impuberis captiuitatem iam ex testamento ipse heres impubes extiterat, et, si locus esse deberet legi Corneliae, cum substitutio ex iure patriae potestatis valeat, quo id iure affirmemus, cum pater inter hostes captiuus mortuus non sit. Applicaretur ergo fictio legis Corneliae testamento eius qui ciuis mortuus. Videtur ergo recte dixisse *Iulianus*, non commode eam hereditatem ad substitutos ex lege pertinere.

§. VIII.

Sed ita forsan sibi contrarius *IULIANVS* ipse et *PAPINIANVS*, Ille enim adfirmauerat in *c. l. 28. in princ.* legem Corneliam ad omnes hereditates pertinere, quae ad quemque ex eorum testamento pertinere potuissent, si in hostium potestatem non peruenissent. Sed saluus utique *Iulianus*; nam de eius dicit testamento et hereditate, qui apud hostes mortuus, sic de primo legis themate. At in nostro pater, qui testatus erat, qui substituerat, et ex cuius autoritate substitutio valebat, is non erat, qui inter hostes captiuus mortuus erat. Ad eorum enim testamenta, qui in ciuitate mortui lex Cornelia non pertinet. Neque *PAPINIANVS* in *c. l. 10.* contrarius, verba enim: *Plane captiui impuberis legitimam hereditatem per legem Corneliam deferri, quoniam verum est, ne impuberem quidem factionem testamenti habuisse*, coniungenda cum anteposito themate, scil. quia hereditas ex lege Cornelia filii impuberis apud hostes mortui non pertinet ad substitutos, plane eandem tanquam legitimam impuberis proximis agnatis deferri, quia impubes testatum heredem alium habere non poterat, cum testamenti factionem non haberet. Excusat autem amplius Praetorem qui quidem substitutis vtilem
hoc

hoc themate concedebat actionem in hereditatem, cum sc. per legem directam habere non possent, quod alienum non erat videlicet a modo iuris honorarii, quod toties a stricto iure recedebat, cum Praetor *subsequeretur non minus* (i. e. magis) patris, *quam legis voluntatem*. Sic IULIANVS qui de stricto iure scripserat, vere a Papiniano in iure non dissentit, quamvis Praetor vtili actione concessa a iure recedebat.

§. IX.

Reliqua capituli nostri verba facilia. Pergit IULIANVS: *Si vero, viuo patre filius in hostium potestatem peruenit: non existimo, legi Corneliae locum esse; quia non efficitur per eam sc. legem: ut is, qui nulla bona in ciuitate reliquit, heredes habeat*. Filius enim captiuus seu seruus patri cui mortuo heres existere non poterat, quippe fictio tunc mortuum cum caperetur, nihil efficere poterat, cum pater adhuc viueret nec eo tempore de eius hereditate quaestio esset. Ad substitutos itaque filii impuberis hereditas, quam non habebat, quod cuius non erat, peruenire non poterat. *Quare, pergit, etiamsi pubes filius viuo patre captus fuerit; deinde mortuo in ciuitate patre, in hostium potestate decesserit: patris hereditas ex lege duodecim tabularum, non filii ex lege Cornelia, ad agnatum proximum pertinet*. Captiuus enim pro mortuo iam habendus viuo patre, locum non facit in successione.

T A N T V M.

ULB Halle

3

005 880 491

VD18

Inches
Centimetres

8
7
6
5
4
3
2
1
19
18
17
16
15
14
13
12
11
10
9
8
7
6
5
4
3
2
1

B.I.G.

Farbkarte #13

Black
3/Color
White
Magenta
Red
Yellow
Green
Cyan
Blue

1768,9.
No. 67.

SPECIMEN
CONTINENS
IVRIS CONTROVERSVM
AD
V L I A N V M
XVIII. D. DE VVLGAR. ET
VPILLAR. SVBSTITVT
QVOD
S ICTORVM ORDINIS GRATIA
P R A E S I D E
IANO HENR. BREVNING
VR. NAT. ET GENT. PVBLIC. ORDIN.
CIETAT. LITER. DVISVVRG.
SOCIO
AVDITORIO PETRINO
I. IAN. ANNO CIOIDCCLXVIII.
PVBLICE DEFENDET
EHRENFRIED FRANCKE
BISCHOFSWERD. MISNIC.
L I P S I A E
FFICINA LANGENHEMIA.